

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

19 decembrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte – Toma Nadejda,

Judecători – Boico Victor, Cobzac Elena, Țurcan Anatolie, Plămădeală Ghenadie,

a judecat, fără citarea părților, în baza materialelor dosarului, a recursurilor ordinare declarate de către avocatul Agatii Nadejda și de către avocații Conoval Nicanor și Luchian Ion în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui,

Alexeev Eduard XXXXXX.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 10.12.2012 – 04.03.2015;

Instanța de apel: 23.03.2015 – 21.12.2016;

30.05.2017 – 16.09.2022;

Instanța de recurs: 28.02.2017 – 11.04.2017;

10.11.2022 – 19.12.2022.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Șoldănești din 04 martie 2015, s-a dispus încetarea procesului penal în cauza lui Alexeev Eduard de învinuire în comiterea infracțiunii, prevăzute de art. 30, 190 alin. (5) Cod penal, din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală – încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței.

Măsura preventivă în privința inculpatului Alexeev Eduard - liberarea provizorie sub control judiciar, aleasă prin decizia Curții de Apel Bălți din 11.06.2013, a fost revocată.

A fost respinsă acțiunea civilă, în sumă totală de 127 121,9 dolari SUA, intentată de către Sandic Mihail, în cadrul urmăririi penale, instanța notând că "reclamantul Sandic Mihail nu este în drept să înainteze aceeași acțiune în ordinea procedurii civile".

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

2. Pentru a se pronunța în sensul celor expuse, instanța de fond a reținut că, inculpatul Alexeev Eduard este învinuit de către Organul de Urmărire Penală Șoldănești de comiterea escrocheriei prelungite în perioada 11.09.2008-29.11.2008, săvârșită prin intenție unică, caracterizată prin mai multe acțiuni infracționale identice (22 episoade), cu scopul unic de dobândire ilicită, prin înșelăciune și abuz de încredere, a merelor proaspete în sumă totală de 132511,5 dolari SUA sau

1366695,15 lei de la GȚ "Alexandra Sandic" și GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe:

1) La data de 11.09.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, Alexeev Eduard, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, acționând cu intenție unică, caracterizată prin mai multe acțiuni infracționale identice comise cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Alexandra Sandic" din s. XXXXX conform declarației primare nr.xxxxxxx din 11.09.2008 mere proaspete cu masa de 18772 kg în sumă totală de 5616 USD ce constituia la moment suma de 54368,69 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Alexandra Sandic" o daună materială în proporții mari în sumă de 54368,69 lei.

2) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 26.09.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Alexandra Sandic" din s. XXXX, r-nul Șoldănești conform declarației primare nr.XXXXX din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 18850 kg în sumă totală de 55655 USD ce constituia la moment suma de 58745,20 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Alexandra Sandic" o daună materială în proporții mari în sumă de 58745,20 lei.

3) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 26.09.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Alexandra Sandic" din s. XXXX, r-nul Șoldănești conform declarației primare nr.XXXXX din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 19000 kg în sumă totală de 5700 USD ce constituia la moment suma de 59219,58 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Alexandra Sandic" o daună materială în proporții mari în sumă de 59219,58 lei.

4) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 26.09.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Alexandra Sandic" din s. XXXX, r-nul Șoldănești conform declarației primare nr.XXXXX din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 18770 kg în sumă totală de 5631 USD ce constituia la moment suma de 58502,71 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Alexandra Sandic" o daună materială în proporții mari în sumă de 58502,71 lei.

5) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 26.09.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Alexandra Sandic" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. XXXX din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 18630 kg în sumă totală de 5589 USD ce constituia la moment suma de

58066,36 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Alexandra Sandic" o daună materială în proporții mari în sumă de 58066,36 lei.

6) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 26.09.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Alexandra Sandic" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. XXXXX din 26.09.2008 mere proaspete cu masa de 18580 kg în sumă totală de 5574USD ce constituia la moment suma de 57910,51 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Alexandra Sandic" o daună materială în proporții mari în sumă de 57910,51 lei.

7) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 02.10.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. xxxxx din 02.10.2008 mere proaspete cu masa de 18500 kg în sumă totală de 5550USD ce constituia la moment suma de 57022,92 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 57022,92 lei.

8) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 04.10.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. xxxx din 04.10.2008 mere proaspete cu masa de 20350 kg în sumă totală de 6105 USD ce constituia la moment suma de 62642,18 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 62642,18 lei.

9) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 06.10.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. xxxx din 06.10.2008 mere proaspete cu masa de 18685 kg în sumă totală de 5605,5 USD ce constituia la moment suma de 57529,81 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 57629,81 lei.

10) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 11.10.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești 4 conform declarației primare nr. xxxxx din 11.10.2008 mere proaspete

cu masa de 18100 kg în sumă totală de 5430 USD ce constituia la moment suma de 55960,49 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 55960,49 lei.

11) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 11.10.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. xxxxx din 11.10.2008 mere proaspete cu masa de 18800 kg în sumă totală de 5640 USD ce constituia la moment suma de 58124,71 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 58124.71 lei.

12) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 18 octombrie 2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. xxxxx din 18.10.2008 mere proaspete cu masa de 19500 kg în sumă totală de 3900 USD ce constituia la moment suma de 40140,36 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții considerabile.

13) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 21.10.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. xxxxx din 21.10.2008 mere proaspete cu masa de 19400 kg în sumă totală de 5820 USD ce constituia la moment suma de 59916,32 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 59916,32 lei.

14) Tot el, la data de 22.10.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. xxxxxxx din 22.10.2008 mere proaspete cu masa de 18685 kg în sumă totală de 5820 USD ce constituia la moment suma de 59968,12 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 59968,12 lei.

15) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 30.10.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. xxxxx din 30.10.2008 mere proaspete cu masa de 19400 kg în sumă totală de 5820 USD ce constituia la moment suma de

60255,62 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 60255,62 lei.

16) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 30.10.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. xxxx din 30.10.2008 mere proaspete cu masa de 19450 kg în sumă totală de 5835 USD ce constituia la moment suma de 60410,92 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 60410,92 lei.

17) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 30.10.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. xxxx din 30.10.2008 mere proaspete cu masa de 19420 kg în sumă totală de 5826 USD ce constituia la moment suma de 60317,74 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 60317,74 lei.

18) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 8.11.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. xxxx din 08.11.2008 mere proaspete cu masa de 19770 kg în sumă totală de 5931 USD ce constituia la moment suma de 61440,41 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 61440,40 lei.

19) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 22.11.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. xxxx din 22.11.2008 mere proaspete cu masa de 18900 kg în sumă totală de 13230 USD ce constituia la moment suma de 137033,69 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții deosebit de mari în sumă de 137033,69 lei.

20) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 22.11.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr. xxxx din 22.11.2008 mere proaspete cu

masa de 20650 kg în sumă totală de 6195 USD ce constituia la moment suma de 64166,57 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 64166,57 lei.

21) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 25.11.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr.xxxx din 25.11.2008 mere proaspete cu masa de 20650 kg în sumă totală de 6195 USD ce constituia la moment suma de 64194,45 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 64194,45 lei.

22) Tot el, Alexeev Eduard, la data de 29.11.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX r-nul Șoldănești conform declarației primare nr.xxxx din 29.11.2008 mere proaspete cu masa de 19480 kg în sumă totală de 5844 USD ce constituia la moment suma de 60657,80 lei pe care i-a însușit în urma realizării merelor, astfel cauzându-i victimei GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" o daună materială în proporții mari în sumă de 60657,80 lei.

Potrivit organului de urmărire penală, prin acțiunile sale intenționate, Alexeev Eduard, a săvârșit infracțiunea prevăzută la art. 30, 190 alin. (5) Cod penal, după indicii: escrocherie prelungită, adică fapta săvârșită prin intenție unică, caracterizată prin mai multe acțiuni infracționale identice comise cu scopul de dobândire ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari.

3. Sentința instanței de fond a fost contestată cu apel de către:

3.1. Procurorul adjunct al procurorului raionului Șoldănești, Mîrza Ion, prin care a solicitat casarea sentinței, privind încetarea procesului penal în privința lui Alexeev Eduard, din motiv că au fost încălcate prevederile legale referitoare la sesizarea instanței, rejudecarea cauzei cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Alexeev Eduard, să fie declarat vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 30, 190 alin. (5) Cod penal, și a-i stabili o pedeapsă de 10 ani închisoare în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe termen de 4 ani, admiterea integrală a acțiunii civile înaintate de către partea civilă Sandic Mihail.

În motivarea apelului a invocat că în perioada 11.09.2008-29.11.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, Alexeev Eduard, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, acționând cu intenție unică, caracterizată prin mai multe acțiuni infracționale identice comise cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane, prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Alexandra Sandic" și GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" din s. XXXX, r-nul

Șoldănești, mere proaspete în sumă totală de 1 366 695,15 lei, pe care i-a însușit în urma realizării merelor, cauzându-le victimelor o daună materială în proporții deosebit de mari.

În acest context, instanța de judecată greșit a reținut că, Alexeev Eduard nu a fost informat cu privire la fapta încriminată, ceea ce constituie în opinia instanței încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, or inculpatului i-a fost înaintată învinuirea în conformitate cu normele legale, în termen și i s-a adus la cunoștință materialele cauzei primind rechizitoriul, fapte confirmate prin actele din dosar.

Indică, că probele acumulate legal în cadrul urmăririi penale și examinate în instanța de judecată dovedesc integral vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate.

Astfel, nu a fost luat în considerație faptul că, reprezentantul părților civile, GȚ "Alexandra Sandic" și GȚ „Gheorghe Sandic”, în persoana lui Sandic Mihail atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul audierii în ședința de judecată a declarat că, anume inculpatul Alexeev Eduard este cel care s-a ocupat cu perfectarea documentelor necesare pentru exportarea merelor peste hotarele țării și că tot el lua banii rezultați din vânzarea lor.

Acest fapt, a fost susținut în cadrul ședințelor de judecată și de către martorii Nacu Evghenia, Silivestru Vasile, Cravțova Maria, Prodan Natalia, Celpan Serafim, care au declarat că Eduard se ocupă cu îndeplinirea documentelor și transportarea mașinilor în F. Rusă, iar banii tot Eduard îi aducea.

Mai mult ca atât, din declarațiile date de către șoferul Scurtu Gheorghe rezultă că, a activat ca șofer al întreprinderii „Dasicon Tir” ce aparținea lui Alexeev Eduard, deoarece el dădea indicații directorului Cazacu Dumitru. Pentru transporturile cu mere actele le-a pregătit Eduard Alexeev care i le-a dat la intrare în livada din s. Cotiujenii Mari, r-nul Șoldănești. La întoarcerea de la Moscova i-a transmis de la S. Ciobanu suma de 23000 Euro lui Alexeev Eduard din vânzarea merelor. Faptul transmiterii banilor prin șoferul Gheorghe Scurtu este confirmat și de către martorul Ciobanu Valerii.

La fel, menționează, că instanța nu a luat în considerație nici declarațiile martorului Ciobanu Serghei care a confirmat că, Eduard Alexeev era partenerul lui Sandic Mihail și că ideea exportării merelor a aparținut lui Eduard. Banii rezultați din vânzarea merelor îi transmitea la indicația lui Eduard prin șofer, și prin prezentare personală la oficiu, Eduard a fost la Moscova de 2-3 ori. Suma totală a merelor comercializate a fost de 35-40 mii dolari SUA.

Arată, că întru susținerea învinuirii se aduc și declarațiile date de către martorul, șoferul Mahu Constantin care a declarat că, la indicația lui Serghei de la Moscova a încărcat un tir cu mere din s. Cobîlea, r-nul Șoldănești pe care l-a transportat la Moscova, de documentele necesare pentru deplasarea și transportarea merelor s-a ocupat Alexeev Eduard, astfel, învinuirea înaintată este argumentată integral, având la bază probe incontestabile, iar concluziile instanței precum că faptele inculpatului Eduard Alexeev sunt neclare nu are suport legal, deoarece majoritatea martorilor la care s-a făcut referire declară contrariul, și

anume că Alexeev Eduard s-a ocupat de transportul merelor, perfectarea documentelor și a primit banii prin intermediul șoferilor cât și personal de la Moscova, iar prin procesele verbale de ridicare și examinare a declarațiilor primare de la Birourile Vamale din Hîncești și Chișinău se demonstrează cu certitudine cantitatea merelor exportate și suma care a fost pusă la baza învinuirii.

Astfel, menționează că sentința instanței se rezumă într-un final la declararea nulă a rechizitoriului și astfel la încetarea procesului penal, axându-se numai pe declarațiile inculpatului Alexeev Eduard, declarațiile căruia le-a pus la baza sentinței, ceea ce este evident eronat, deoarece după cum s-a menționat anterior, pe cauza penală sunt suficiente dovezi, inclusiv declarații ale martorilor direcți implicați în evenimente.

În acest context, având în vedere manifestarea instanței în favoarea apărării la emiterea sentinței de către aceasta au fost încălcate prevederile art. 24 alin. (2) Cod de procedură penală conform căruia " Instanța de judecată nu este organ de urmărire penală, nu se manifestă în favoarea acuzării sau apărării și nu exprimă decât interesele legii": art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală "Fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor"; art. 389 Cod de procedură penală "sentința de condamnare se adoptă numai cu condiția în care în urma cercetării judecătorești, vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii a fost confirmată prin ansamblu de probe cercetate în instanța de judecată".

Astfel, instanța de judecată a pronunțat o sentință de încetare care contravine legii, de aceea ea urmează a fi casată, iar inculpatul Alexeev Eduard recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute art. 30, 190 alin. (5) Cod penal.

3.2. Partea vătămată Sandic Mihail, prin care a solicitat casarea totală a sentinței primei instanțe, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Alexeev Eduard, să fie recunoscut vinovat în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, admiterea integrală a acțiunii civile înaintată de către partea civilă Sandic Mihail și dispunerea încasării de la Alexeev Eduard în beneficiul lui Sandic Mihail prejudiciul material în valoare de 132511,5 dolari SUA cauzat în urma săvârșirii infracțiunii, convertiți în valută națională la momentul executării sentinței.

În motivarea apelului a invocat că instanța de fond la emiterea sentinței de încetare a procesului nu a ținut cont de probele pertinente și concludente prezentate de către partea acuzării care demonstrează vinovăția inculpatului Alexeev Eduard în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Arată, că instanța în conținutul sentinței a concluzionat asupra faptului precum că procesul penal în privința inculpatului Eduard Alexeev, în temeiul art. 30, 190 alin. (5) Cod penal urmează a fi încetat, potrivit prevederilor art. 275 pct. 9); 285 alin. (1); 332 alin. (1) și 391 alin. (1), pct. 6) Cod de procedură penală, pe motiv, că există circumstanțe care exclud tragerea la răspunderea penală a lui Eduard Alexeev și anume: încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, or, la expedierea cauzei în judecată și, respectiv, sesizarea instanței,

inculpatul Eduard Alexeev nu a fost informat cu privire la fapta incriminată de procuror, ceea ce reprezintă încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței.

La fel, indică că instanța de fond a mai reținut în motivarea sentinței precum că au fost încălcate prevederile referitoare la sesizarea instanței, făcând în acest sens trimitere la art. 251 alin. (2), (3) Cod de procedură penală, care stipulează că încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, dacă sânt obligatorii potrivit legii, atrage nulitatea actului procedural. Nulitatea prevăzută în alin. (2) nu se înlătură în nici un mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului de către părți, și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu, dacă anularea actului procedural este necesară pentru aflarea adevărului și justa soluționare a cauzei. În acest sens făcând trimitere la faptul precum că rechizitoriul nu a fost întocmit conform prevederilor legale și procurorul i-a înaintat lui Eduard Alexeev o acuzare vagă, neconcretă și întemeiată pe presupuneri imprecise, indicate în cele 22 episoade precum ar fi: "ora nu a fost posibil de stabilit"; "locul exact nu a fost posibil de stabilit"; "acționând cu intenție unică, caracterizată prin mai multe acțiuni infracționale identice"; "prin înșelăciune și abuz de încredere"; "i-a însușit în urma realizării merelor".

Consideră, că nu este clar din ce considerente instanța de judecată ajunge la concluzia, că neîndeplinirea condițiilor prevăzute de lege, cu privire la forma și conținutul rechizitoriului echivalează cu încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, încălcare, care potrivit art. 251 alin. (3) Cod de procedură penală, atrage nulitatea absolută a actului procedural-rechizitoriului, adică nu se înlătură în nici un mod, fapt care condiționează încetarea procesului penal, potrivit art. 275 pct. 9); 285 alin. (1); 332 alin. (1) și 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, din motivul existenței circumstanțelor care exclud tragerea la răspundere penală a inculpatului Eduard Alexeev, încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței.

Indică că instanța prin sentința dată și-a asumat atribuții care nu țin de competența instanței de fond și a interpretat în mod subiectiv prevederile art. 275 pct. 9), art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, precum și prevederile cu privire la sesizarea instanței.

În susținerea poziției sale s-a referit la conținutul art. 385 Cod de procedură penală, totodată reiterând, că coroborând prevederile date cu situația de fapt, indică că instanța de fond era obligată la cercetarea cauzei să soluționeze chestiunile date în atribuție conform normei prevăzută mai sus și urma să emită o sentință de achitare sau de condamnare or, în cazul în care ajungea la concluzia că nu au fost prezentate suficiente probe cu privire la infracțiunea incriminată cet. Alexeev Eduard, să emită o sentință de achitare. Mai mult ca atât, instanța de fond în motivarea sentinței face o enumerare a acțiunilor ce urma organul de urmărire penală și procurorul să le întreprindă în cadrul urmăririi penale, în acest sens depășindu-și atribuțiile. La fel, a mai indicat și la faptul, că prevederile art. 275, se referă la faza de începere a urmăririi penale și nicidecum la faza de judecare a cauzei în instanța de fond după cum susține judecătorul.

A menționat faptul că, instanța de fond în sentință s-a expus și asupra acțiunii civile, în partea data dispunând respingerea acțiunii, iar reclamantul Sandic Mihail nu este în drept să înainteze aceeași acțiune în ordinea procedurii civile, astfel că instanța prin hotărârea data a îngădit dreptul cet. Sandic Mihail, la recuperarea prejudiciului material cauzat prin infracțiune, mai mult ca atât, instanța de fond nici măcar nu și-a argumentat hotărârea în partea data.

Arată, că conform prevederilor art. 387 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, în cazul când se dă o sentință de achitare, instanța: 1) respinge acțiunea civilă dacă nu s-a constatat existența faptei incriminate sau fapta nu a fost săvârșită de inculpat; coroborând prevederile date cu situația de fapt, indică că instanța în cazul dat nu a emis o sentință de achitare pentru a respinge acțiunea dar nici o sentință de condamnare, ci doar a încetat procesul penal în privința lui Alexeev Eduard, respectiv este neîntemeiată hotărârea cu privire la respingerea acțiunii civile și mai ales faptul că reclamantul Sandic Mihail, nu este în drept să înainteze aceeași acțiune în ordinea procedurii civile. Prin faptul dat, instanța de fond deja și-a asumat atribuțiile instanței de fond viitoare, în ipoteza în care Sandic Mihail, se adresa ulterior cu cerere în instanța de drept civil privind încasarea prejudiciului material.

Cu referire la acuzarea adusă de către acuzatorul de stat, a indicat că pe parcursul examinării cauzei s-au prezentat suficiente probe care demonstrează vinovăția inculpatului Alexeev Eduard în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

Arată, că dacă e de referit la latura obiectivă a componenței de infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, incriminată inculpatului, atunci infracțiunea de escrocherie se exprimă prin dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere. Astfel, în cazul de față inculpatul prin faptul că a activat un timp împreună cu Sandic Mihail, i-a intrat în încrederea acestuia, l-a asigurat că deține diferite legături pentru a putea exporta merele în Federația Rusă pentru a fi comercializate.

Evidențiază, că pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, în cazul de față fiind prezentă o astfel de situație când Alexeev Eduard singur s-a prezentat în livezile ce aparțin lui Sandic Mihail pentru a încărca marfa și a o exporta în Federația Rusă. Vina inculpatului Alexeev Eduard se mai dovedește prin depozițiile martorilor Serafim Celpan, Evghenia Nacu, Dumitru Cazac care au confirmat relațiile de afaceri ce au existat între partea vătămată și Alexeev Eduard, dar în special declarațiile martorilor Constantin Mahu, Sergiu Ceban și Gheorghe Scurtu care au confirmat faptul că anume Alexeev Eduard s-a ocupat de exportarea și comercializarea merelor în Federația Rusă. La fel, Sergiu Ceban a confirmat faptul că banii din comercializarea merelor îi transmitea lui Alexeev Eduard ori îi ducea acolo undea spunea acesta.

De asemenea, menționează că vina inculpatului precum și dauna în proporții deosebit de mari ce a fost cauzată părții vătămate de către Alexeev Eduard, se confirmă prin declarațiile primare și documentele însoțitoare anexate la cauză

penală, în care se conține informația cu privire la cantitatea de produse (mere) și costul acestora, ce urmau a fi comercializate de către Alexeev Eduard, în total constituind suma 132 511,5 dolari SUA, care prin înșelăciune și abuz de încredere a fost însușită de către inculpat.

Toate aceste acțiuni întreprinse de către inculpat denotă intenția directă a acestuia de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, fiind conștient de faptul dat și de producerea prejudiciului victimei. La fel, constatarea laturii obiective a infracțiunii de escrocherie presupune și stabilirea legăturii de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă - dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere - și urmarea imediată, exprimată prin prejudiciile cauzate. Astfel, în cadrul examinării cauzei s-a demonstrat cu exactitate fapta prejudiciabilă săvârșită de către inculpat și urmările prejudiciabile.

A concluzionat asupra faptului, că în cadrul ședinței au fost prezentate suficiente probe prin care se demonstrează vina inculpatului Alexeev Eduard, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 decembrie 2016, s-a dispus admiterea apelurilor declarate de către procuror și partea vătămată Sandic Mihail, a fost casată sentința, rejudecată cauza și pronunțată o hotărâre nouă, prin care Alexeev Eduard a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 30, 190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe termen de 8 (opt) ani, cu ispășirea acesteia în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita o anumită activitate pe termen de 4 (patru) ani.

Acțiunea civilă înaintată de partea civilă Sandic Mihail a fost admisă, dispunându-se încasarea de la Alexeev Eduard în beneficiul acesteia prejudiciul material în sumă de 1 366 695, 15 lei.

Au fost menținute dispozițiile sentinței cu privire la corpurile delictelor.

5. Împotriva deciziei instanței de apel, invocând incidența prevederilor art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală, recurs ordinar în numele inculpatului au declarat Conoval Nicanor și Luchian Ion.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 11 aprilie 2017 a fost admis recursul ordinar declarat de avocații Conoval Nicanor și Luchian Ion în numele inculpatului, casată total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 21 decembrie 2016, în cauza penală în privința lui Alexeev Eduard fiind dispusă rejudecarea cauzei în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

6.1. Instanța de recurs pentru a dispune altfel a statuat că lecturând textul deciziei contestate, se constată că aceasta, contrar prevederilor art. 417 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, nu cuprinde fapta constatată de prima instanță, or partea descriptivă a deciziei se începe cu expunerea succintă a faptelor de săvârșirea cărora inculpatul este declarat vinovat sau a învinuirii sub care a fost pus, apoi se expune fondul apelului, conținutul solicitărilor părților participante în ședința judiciară, argumentele suplimentare, fapta constatată în instanța de apel sau învinuirea sub care a fost pus inculpatul.

Indiferent de faptul că a făcut referire la prevederile art. 414 alin. (1) și (2) Cod de procedură penală, instanța de apel a menționat că a analizat probele administrate, însă, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel raportat la textul deciziei adoptate, rezultă că la judecarea apelului, reieșind și din considerentele expuse supra referitor la rejudecarea cauzei potrivit ordinii stabilite pentru prima instanță, instanța de apel a comis o eroare de drept procedural în sensul încălcării dispozițiilor imperative ale art. 414 alin. (2), (6) Cod de procedură penală din care rezultă că: Instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal; Instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță, dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal.

În speță, instanța de apel și-a întemeiat decizia pe probele din dosar, care, doar în parte au fost verificate și consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată a instanței de apel.

Astfel, s-a constatat că deși au fost puse la baza deciziei de condamnare a inculpatului, aceste materiale nu au fost cercetate în ședința de judecată, și anume: contractele bilaterale nr. 840/0808/021 din 26.08.2008 (f.d. 160-164; 175-179; 190-193; 201-205; 217-221; 223-237, vol. I), nr. 143 din 09.10.2008 (f.d. 280-284, vol. I); nr. 840/0908/005 din 25.09.2008 (f.d. 302-306; vol. I), nr. 1/10 din 01.10.2008 (f.d. 41-44, vol. II), nr. 1/13 din 20.11.2008 (f.d. 73-75, vol. II), cu documentele de proveniență a mărfii anexate la ele și datele referitor la mijloacele de transport cu care ea a fost exportată; cele 12 declarații vamale, ridicate în baza procesului-verbal de ridicare din 17.05.2012 de la BV Chișinău (f.d. 156-171, f.d. 172-186, f.d. 187-195, f.d. 196-212, f.d. 213-229, f.d. 230-253, f.d. 254-269, f.d. 270-278, f.d. 279-291, f.d. 292-300, f.d. 301-312, vol. I), or după cum s-a menționat, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de instanța de fond dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată, astfel încât s-a ajuns în situația în care probele puse la baza unei sentințe de încetare a procesului penal au fost puse și la baza deciziei de condamnare.

Potrivit deciziei recurate după expunerea declarațiilor părții vătămate Sandic Mihail, instanța de apel a reținut declarațiile lui Evghenia Nacu, Silvestru Vasile, Celpan Serafim, Cravțova Maria, Scurtu Gheorghe, Mahu Constantin, Cebanu Serghei, Cebanu Valerii, însă fără a indica calitatea procesuală a persoanelor nominalizate. Totodată, punând la baza deciziei de condamnare declarațiile menționate, instanța de apel indică: „împrejurările cauzei relatate de partea vătămată, au fost susținute de către:”, însă nu a concretizat că acestea, deși sunt declarații acuzatorii, sunt date citirii, astfel fiind încălcate prevederile art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală.

Mai mult ca atât, s-a notat că din conținutul propoziției citate supra, rezultă că persoanele nominalizate au fost audiate în ședința instanței de apel, ceea ce, potrivit materialelor cauzei, nu corespunde adevărului.

În cadrul ședinței de judecată în instanța de apel, avocatul inculpatului a atras atenția instanței asupra divergențelor dintre declarațiile martorilor Nacu Evghenia, Celpan Serafim și perioada de timp indicată în învinuirea înaintată inculpatului, însă Colegiul nu s-a expus în nici un mod asupra acestui fapt, or instanța de apel, începând examinarea unei cauze, declanșează o continuare a judecării cauzei în fond, cu examinarea tuturor aspectelor de fapt și de drept, inclusiv în afara motivelor invocate în apel.

7. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2022, au fost admise apelurile procurorului adjunct al procurorului raionului Șoldănești, Ion Mîrza și a părții vătămate Sandic Mihail, declarate împotriva sentinței Judecătorei Șoldănești din 04.03.2015, sentința a fost casată total, cu rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Alexeev Eduard, a fost recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30, 190 alin. (5) Cod penal și în baza acestei Legi, i-a stabilit pedeapsa cu închisoare pe un termen de 8 (opt) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de antreprenariat pe un termen de 4 (patru) ani.

Alexeev Eduard a fost luat sub arest imediat din sala de judecată, cu calcularea termenului de pedeapsă stabilit începând cu data de 16.09.2022, cu includerea în termenul pedepsei a perioadei aflării inculpatului în arest de la 30.11.2012 până la 04.12.2012.

S-a admis acțiunea civilă înaintată de partea vătămată Sandic Mihail, și s-a încasat de la inculpatul Alexeev Eduard în beneficiul părții vătămate Sandic Mihail, prejudiciul material în sumă de 1 366 695, 15 (un milion trei sute șaiszeci și șase mii șase sute nouăzeci și cinci) lei 15 bani.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

7.1. Instanța de apel, pentru a dispune altfel a statuat că soluția instanței privind încetarea procesului penal în cauza lui Alexeev Eduard de învinuire în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30, 190 alin. (5) Cod penal din motiv că există circumstanțe care exclud tragerea la răspundere penală-încălcarea prevederilor legale referitoare la sesizarea instanței, este una pripită și eronată.

În sensul menționat, Colegiul s-a referit la temeiurile de fapt și aspectele de drept în raport cu care consideră, că soluția de încetare a procesului penal în sensul art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, este una incorectă și neargumentat expusă. Astfel, reținându-se eroarea de drept admisă de către instanța de fond la adoptarea sentinței, or motivele pentru care s-a dispus încetarea procesului penal, n-au servit obiect de discuție în cadrul ședințelor de judecată, părților acuzării și apărării nefiindu-le acordată posibilitatea expunerii asupra motivelor de încetare a procesului penal, astfel instanța adoptând o soluție arbitrară, pentru care n-a pledat nici una din părțile procesului penal.

Mai mult ca atât, prin sentința adoptată instanța n-a verificat și nu s-a expus asupra temeiurilor invocate de părți în favoarea condamnării sau achitării inculpatului Alexeev Eduard, precum nici n-a reținut care sunt circumstanțele

strict delimitate de legea procesual penală, ce exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea lui la răspunderea penală, or, motivul reținut de instanță pentru încetarea procesului penal, cum ar fi învinuirea neconcretă în sensul art. 281 alin. (2) Cod procedură penală, iar de aici nulitatea absolută în sensul art. 251 alin. (3) Cod procedură penală a rechizitoriului ca act procesual de sesizare a instanței pentru că nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege cu privire la conținut și formă, stipulate la art. 296 Cod procedură penală, nu cade sub incidența dispozițiilor art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod procedură penală.

Trecând la expunerea propriu-zisă asupra argumentelor formulate în apeluri, Colegiul a considerat că, vinovăția inculpatului Alexeev Eduard de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30, 190 alin. (5) Cod penal se confirmă prin: declarațiile părții vătămate Sandic Mihail depuse în instanța de judecată la data de 09.04.2014 (f.d.245-250, vol. III, f.d.38-41, vol. IV), la fel și prin declarațiile părții vătămate Sandic Mihail depuse în instanța de apel.

Relevante în confirmarea vinovăției inculpatului Alexeev Eduard de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30, 190 alin. (5) Cod penal s-au considerat și declarațiile martorilor și anume: declarațiile martorului Nacu Evghenia (f.d. 40-44, vol. III); precum și a martorului Silvestru Vasile (f.d. 46-48, vol. III); declarațiile martorului Materinca Boris (f.d. 210-211, vol. III); și a martorului Celpan Serafim (f.d. 213-214, vol. III); declarațiile martorului Cebanu Sergiu (f.d. 216-217, vol. III); declarațiile martorului Cebanu Valeriu (f.d. 219-221, vol. III); martorului Cijic Nicolai (f.d. 223, vol. III); declarațiile martorului Prodan Natalia (f.d. 225-226, vol. III) și a martorului Cravțova Maria (f.d. 230-231, vol. III); declarațiile martorului Mahu Constantin (f.d. 233, vol. III); declarațiile martorului Scurtu Gheorghe (f.d. 237-239, vol. III), precum și prin declarațiile martorului Magâldea Mihail (f.d. 10-12, vol. IV) și declarațiile martorului Rotaru Valentina.

Instanța de apel a statuat că vina inculpatului se confirmă și prin probele scrise ale cauzei penale cercetate în instanța de fond și suplimentar în cea de apel și anume: ordonanța din 05.03.2010 privind începerea urmăririi penale conform elementelor componenței de infracțiune prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal (f.d. 1, vol. I); plângerea depusă de Sandic Mihail, adresată șefului Procuraturii sectorului Rîșcani mun. Chișinău, prin care ultimul solicită organelor procuraturii să atragă la răspundere penală pe Alexeev Eduard, care prin înșelăciune și abuz de încredere a însușit banii parveniți de la realizarea mărfii date spre realizare de către GȚ "Sandic Gheorghe" și "Sandic Alexandra" și anume sumele de bani 130121,50 Dolari SUA, refuzând de a-i restitui (f.d. 10, vol. I); procură eliberată la data de 01.07.2009 de Sandic Gheorghe în calitate de fondator al GȚ "Sandic Gheorghii Mihail" lui Sandic Mihail, prin care ultimul este împuternicit de a fi reprezentantul lui legal în privința conducerii și administrării financiare ce ține de activitatea de fondator al întreprinderii nominalizate în toate organele competente, inclusiv cu dreptul la semnătură bancară, să încheie orice tranzacții admise de legislație, inclusiv să vândă, să doneze, să schimbe, să gajeze, să transmită în arendă, determinând în fiecare caz suma necesară, termenul și condițiile contractului, să efectueze achitățile în baza tranzacțiilor încheiate (f.d.

16-17, vol. I); cererea de înaintare a acțiunii civile pe cauza penală de la Sandic Mihail din 21.04.2010, prin care a solicitat aplicarea sechestrului pe toate bunurile care îi aparțin cu drept de proprietate familiei Alexeev, precum și aplicarea sechestrului pe bunurile care se află în folosința lui Eduard Alexeev din motiv că acestea îi aparțin de factor lui cu drept de proprietate dar sunt înregistrate pe alte persoane (f.d. 19-20, vol. I); cerere suplimentară depusă de Sandic Mihail de înaintare a acțiunii civile pe cauza penală, prin care suplimentar a mai solicitat de a încasa de la Alexeev Eduard în beneficiul GȚ "Sandic Alexandra" bani în sumă de 33 765 Dolari SUA și în beneficiul GȚ "Sandic Gheorghe bani în sumă de 93 356, 9 Dolari SUA" (f.d. 24-25, vol. I); ordonanța din 12.07.2010 de recunoaștere a lui Sandic Mihail în calitate de reprezentant al GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" (f.d. 26, vol. I); - ordonanța din 12.07.2010 de recunoaștere a GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" în calitate de parte vătămată cu dauna pricinuită în mărime de 1038693,99 lei (f.d.27, vol. I); ordonanța din 12.07.2010 de recunoaștere în calitate de parte civilă a GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" cu prejudiciul material și moral în mărime de 1038693,99 lei (f.d. 28); ordonanțele din 12.07.2010 de recunoaștere a lui Sandic Mihail în calitate de reprezentant a GȚ "Sandic Alexandra", ca parte vătămată și parte civilă a lui GȚ "Sandic Alexandra" cu suma prejudiciului material și moral în mărime de 346842,95 lei (f.d. 29, 30-31, vol I); informația de la Camera Înregistrării de Stat, de înregistrare a GȚ "Sandic Gheorghe" cu indicarea în calitate de fondator Sandic Gheorghe și conducător a lui Sandic Mihail (f.d. 34-35, vol. I); ordonanța din 11.08.2010 de recunoaștere a lui Alexeev Eduard în calitate de bănuț (f.d. 40, vol. I); cererea de înaintare de către Sandic Mihail a acțiunii civile, prin care a solicitat de a aplica sechestru pe toate bunurile care îi aparțin cu drept de proprietate familiei Alexeev, precum și pe bunurile care se afla în folosința acestuia, din motivul ca de facto este proprietatea lui dar este înregistrat pe alte persoane; de a încasa de la Eduard Alexeev în beneficiu GȚ "Alexandra Sandic" bani în suma de 33 765 Dolari SUA și în beneficiul GȚ "Sandic Gheorghe" bani în suma de 93 356,9 Dolari SUA. (f.d. 43-44, 45-46 vol. I); informație de la Întreprinderea de Stat "Cadastru" cu privire la bunurile imobile aflate în proprietatea lui Alexeev Eduard (f.d. 48-50, vol. I); ordonanța din 10.11.2010 de punere a lui Alexeev Eduard sub învinuire pentru comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal (f.d. 64, vol. I); certificat de înregistrare a Gospodăriei Țărănești "Alexandra Sandic" și Fișa de înregistrare, fondatorul și conducătorul întreprinderii fiind Sandic Mihail (f.d. 126-127, vol. I); ordonanța și proces-verbal de ridicare din 17.05.2012 a declarațiilor vamale de la Biroul Vamal Chișinău (f.d. 152-153, vol. I); copiile declarațiilor vamale și ale actelor ridicate de la Biroul vamal Chișinău (f.d. 154-312, vol. I); proces-verbal nr. 36 din 30.06.2012 de examinare a documentelor (f.d. 313, vol. I); ordonanța din 30.06.2012 de recunoaștere și anexare a corpurilor delictive la cauza penală a declarațiilor vamale pe GȚ "Sandic Gheorghe" și "Sandic Alexandra" (f.d. 314, vol. I); ordonanța și procesul-verbal din 16.05.2012 de ridicare de către Biroul Vamal a declarațiilor vamale și a altor documente care au importanță pe cauza penală (f.d. 1-2, vol. II); actele ridicate anexate la materialele cauzei în copii cu aplicarea ștampilei umede

a judecătorei și a organului emitent(f.d. 3-97, vol. II); proces-verbal din 30.06.2012 de examinare a documentelor, prin care au fost examinate declarațiile primare cu actele însoțitoare nr. 1641 din 02.10.2008 pe 27 file; nr. 1663 din 06.10.2008 pe 07 file; nr. 1753 din 18.10.2008 pe 10 file; nr. 1832 din 30.10.2008 pe 07 file; nr. 1833 din 30.10.2008 pe 06 file; 1834 din 30.10.2008 pe 06 file; nr. 2002 din 22.11.2008 pe 07 file; nr. 2003 din 22.11.2008 pe 12 file; nr. 2019 din 25.11.2008 pe 05 file; nr. 2049 din 29.11.2008 pe 09 file pe GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" (f.d. 98, vol. II); certificat prin care Direcția Raională de Supraveghere Fitosanitară și Control Semincer aduce la cunoștință că în anii 2008-2009 nu s-a eliberat certificate fitosanitare gospodăriilor agricole pentru exportul merelor în Federația Rusă, neavând împuterniciri de a elibera astfel de acte (f.d. 128, vol. II); ordonanța din 15.08.2012 de punere sub învinuire a lui Alexeev Eduard în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 30, 190 alin. (5) Cod penal (f.d. 149-154, vol. II).

Analizând probele administrate de instanța de fond, materialele cauzei, Colegiul penal a reținut, că la examinarea cauzei respective nu s-a dat eficiența prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, instanța nu a cercetat cauza multiaspectual, nu a dat aprecieri probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate nu a reținut just starea de fapt pe cauză.

Reieșind din cele indicate supra, instanța de apel a indicat, că ce ține de poziția apărării privind lipsa în acțiunile inculpatului Alexeev Eduard a elementelor infracțiunii de escrocherie, este una incorectă, venind în contradicție cu împrejurările de fapt a cauzei expuse mai sus, ce denotă caracterul infracțional al faptei comise, adică intenția cu care inculpatul Alexeev Eduard, or sub pretextul unei conlucrări reciproce și prezenței a careva legături a inculpatului în Federația Rusă cu scopul realizării mărfii, cel din urmă a acționat în vederea însușirii prin înșelăciune și abuz de încredere a sumei indicate în actul de învinuire. La fel și invocarea apărătorilor cu privire la neconstatarea modalității comiterii intenției criminale ca element al laturii subiective "înșelăciunea" sau "abuzul de încredere" de către clientul lor Alexeev Eduard, vine în contradicție cu aspectele faptice ale cauzei, ce denotă prezența lor comună, or atât prin încrederea insuflată părții vătămate referitor la bunul simț al faptelor întreprinse, cât și înșelăciunea manifestată prin dobândirea bunurilor în vederea înstrăinării lor, fără restituirea mijloacelor bănești primite de la frații Ciobanu în rezultatul înstrăinării lor, or prezența consecutivă a celor două modalități a escrocheriei, nu înlătură caracterul infracțional al faptei. Astfel, Colegiul e de părerea că, probele indicate supra formează un probator al vinovăției inculpatului Alexeev Eduard de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30, 190 alin. (5) Cod penal.

Astfel, prin acțiunile sale, Alexeev Eduard a comis infracțiunea prevăzută de art. 30, 190 alin. (5) Cod penal, cu indicii de calificare-escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere, acțiune săvârșită în proporții deosebit de mari.

În sensul expus supra, Colegiul a apreciat ca fiind declarativă invocarea apărătorilor în interesul inculpatului Alexeev Eduard privind lipsa probelor

scrise, ce ar demonstra incontestabil vinovăția inculpatului, precum și excluderea în temeiul art. 94-95 Cod procedură penală din materialele cauzei penale a copiilor documentelor vamale, or, fiind ridicate în baza actului procedural, întocmit în strictă conformitate cu legea procedurală, procesele-verbale de ridicare ale copiilor de pe documentele vamale constituie în sensul legii mijloc de probațiune, copia actelor anexate fiind confirmată de către persoana abilitată cu dreptul procesual de efectuare a acțiunilor procesuale în cauza dată.

La speță s-a relevat faptul, că atât inculpatul Alexeev Eduard cât și partea vătămată Sandic Mihail au confirmat înțelegerea reciprocă bazată pe bunul simț, ce la etapa inițială nu a creat careva dubii referitor la adevărata intenție cu care a acționat făptuitorul, respectiv lipsa unor documente contabile invocate la caz de apărătorii participanți nu ar putea crea incertitudine referitor la conținutul învinuirii lui aduse, bazată pe probele care confirmă cantitatea și costul producției agricole exportate, a cărei achitare s-a efectuat nu prin virament ci în numerar prin intermediul inculpatului, totodată, existența contractului bilateral dintre Mihail Sandic ca reprezentant al Gospodăriei Țărănești și partea rusă cu privire la furnizarea producției agricole, nu pune la îndoială existența dintre părți a raportului de ordin civil, însă aceste împrejurări nu se referă la acțiunile criminale ale inculpatului Alexeev Eduard și învinuirea lui formulată, or acționând cu intenția unică, el a beneficiat de rezultatul acestei tranzacții, ne restituindu-i producătorului mijloacele bănești primite de la persoanele ce au realizat producția agricolă pe teritoriul Federației Ruse, și în acest sens rămâne absolut irelevant faptul, de câte ori inculpatul a ieșit de pe teritoriul țării pe perioada septembrie-noiembrie 2008, or pe lângă posibilitatea plecării în străinătate pe segmentul nistrean, necontrolat de autoritățile RM, mijloacele bănești i-au fost transmise, potrivit martorilor și în timp ce se afla în țară de către șoferii ce au transportat producția agricolă, cantitatea și costul cărora rezultă din declarațiile fiscale anexate la dosar.

La caz, Colegiul a mai arătat că, chiar din declarațiile inculpatului, urmează că în activitatea comună, lui i-a revenit obligația de comercializare a merelor din toate livezile, el cunoscând prețurile din piață. Totodată, contact direct cu vânzătorii avea el și a plecat la Moscova, să nu fie probleme. La fel, prin declarațiile acestuia se confirmă că el se ocupa de procedurile de devamare a producției, astfel, în declarațiile sale indicând că, la sfârșitul lunii septembrie 2008, el se afla la Moscova, deoarece un camion a fost reținut la vamă, iar în luna noiembrie se afla cu Ceban la Kiev tot din acest motiv. La fel, conform declarațiilor acestuia urmează că diferența sumelor primite pentru comercializarea merelor, o primeau prin șoferi, declarații ce coroborează cu declarațiile martorilor și vin în confirmarea vinovăției inculpatului.

Ce ține de motivul invocat că există divergențe între declarațiile martorilor Nacu Evghenia și Celpan Serafim și perioada de timp indicată în învinuirea înaintată inculpatului, instanța de apel a notat că nu poate fi reținut, or, conform declarațiilor martorului Nacu Evghenia urmează că, culesul roadei din livada din s. Cobâlea a fost finisată la 06.11.2008, iar la livada din s. Cotiujenii Mari a început

la 09.11.2008, fiind finisată la 27.12.2008, perioade ce corespund învinuirii înaintate inculpatului, iar martorul Celpan Serafim, nu a indicat o careva perioadă de strângere a roadei, el indicând că după Anul Nou, după ce a început curățarea livezii, a apărut Alexeev Eduard, care a venit împreună cu Sandic Mihail.

Ce ține de solicitările avocaților privind încetarea procesului penal în privința lui Alexeev Eduard pe motiv că există o cauză care înlătură răspunderea penală, or, urmărirea penală a fost efectuată în afara termenului legal, cu încălcarea prevederilor art. 63 Cod de procedură penală, Colegiul a arătat că nu pot fi admise, deoarece urmărirea penală în cauza dată a fost pornită la 05.03.2010 (f.d. 1, vol.I). La 11.08.2010, Alexeev Eduard a fost recunoscut în calitate de bănuț (f.d. 40, vol.I), la 10.11.2010 fiind emisă ordonanța de punere sub învinuire (f.d. 64, vol.I), totodată prin ordonanța din 11.11.2010 fiind dispusă căutarea lui Alexeev Eduard.

Instanța de apel a reținut faptul că modalitățile de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuț reglementate de art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală presupun în sensul Convenției „notificarea oficială din partea autorităților competente, privind suspiciunile referitoare la comiterea faptei penale.” Sub acest aspect Colegiul penal evidențiază faptul că în speța dată apărarea greșit apreciază ordonanța de pornire a urmăririi penale drept un act care presupune „o notificare oficială, venită din partea autorităților competente”, or în privința inculpatului nu au urmat careva repercusiuni importante.

Din cele menționate, instanța de apel a remarcat că aprecierea existenței sau a absenței unor repercusiuni importante pentru situația persoanei reprezintă factorul determinant sub aspectul unei „acuzății în materie penală”, în sensul art. 6 § 1 CEDO, cât și sub aspectul dispozițiilor art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penală. Astfel că art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penală reprezintă în sine o excepție de la art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală, excepția constând în faptul că în cazul în care față de o persoană există anumite bănuțeli rezonabile cu privire la săvârșirea unei infracțiuni și în raport cu aceasta sunt efectuate anumite acțiuni procedurale, care creează repercusiuni importante asupra situației persoanei, organele de urmărire penală au obligația de a recunoaște această persoană în calitate de bănuț în decurs de 5 zile din momentul de începere a primei acțiuni procedurale. Deși din momentul emiterii ordonanțelor de pornire a urmăririi penale și până la emiterea ordonanțelor de punere sub învinuire au fost efectuate mai multe acțiuni de urmărire penală, acestea nu au fost în măsura de a crea careva repercusiuni importante asupra situației inculpatului.

Totodată instanța de apel a reținut că art. 63 alin. (1) Cod de procedură penală prevede o listă exhaustivă de acte procedurale prin care persoanei îi poate fi recunoscută calitatea de bănuț, excepție la cele invocate supra pot servi prevederile art. 63 alin. (1¹) Cod de procedură penală, în care legislatorul a stabilit anumite garanții pentru situațiile în care organele de urmărire penală desfășoară acțiuni procedurale care au consecințe importante pentru persoană, fapt care corespunde rigorilor dreptului la un proces echitabil.

Cu referire la pedeapsa ce urmează a fi stabilită inculpatului, Colegiul s-a condus de prevederile art. 61 Cod penal, conform căruia pedeapsa penală este o

măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, și respectiv, la rândul său are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane, la fel și de prevederile art. 75 Cod penal, care arată că, persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.

Astfel, Colegiul a reținut că inculpatul a comis intenționat o infracțiune din categoria celor deosebit de grave, a ținut cont de personalitatea inculpatului, care anterior nu a fost în conflict cu legea, scopul și motivul de cupiditate cu care a acționat la comiterea infracțiunii, se caracterizează pozitiv la locul de trai, nu a recunoscut vina în cele comise, nu s-a căit, la fel a ținut cont de influența pedepsei asupra corectării celui vinovat.

Careva circumstanțe atenuante și agravante în acțiunile inculpatului Alexeev Eduard, instanța nu a stabilit.

De asemenea, fiind dovedită vinovăția inculpatului Alexeev Eduard de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 30, 190 alin. (5) Cod penal, Colegiul a dispus soluționarea acțiunii civile inițiate în procesul penal, dat faptului, că la faza urmăririi penale GȚ "Sandic Gheorghe Mihail" și GȚ "Alexandra Sandic" prin ordonanțele OUP din 12.07.2010 (f.d. 27; 30 Vol. I) au fost recunoscute în calitate de părți vătămate și civile, iar prin ordonanța OUP din aceeași dată în calitate de reprezentant al acestor întreprinderi a fost recunoscut Sandic Mihail (f.d. 26; 28, Vol. I), fiindu-i acordate în corespundere cu art. 60 Cod procedură penală drepturile și obligațiile procesuale în calitate de parte la proces.

În sensul celor expuse, instanța de apel s-a referit la prevederile art. 387 Cod procedură penală, ce obligă instanța de fond la adoptarea sentinței, să se expună și privitor la acțiunea civilă inițiată în procesul penal, iar dispozițiile art. 397 pct. 1) Cod procedură penală indică la necesitatea expunerii în dispozitivul sentinței, a hotărârii cu privire la acțiunea civilă, aceleași recomandări fiind expuse în pct. 39 a Hotărârii Plenului CSJ nr. 5 din 19.06.2006.

Ținând cont de faptul, că normele menționate supra denotă necesitatea soluționării la adoptarea sentinței de condamnare a chestiunilor legate de dauna materială, care potrivit cauzei constituie paguba adusă ca rezultat al faptei reținute în calitate de învinuire adusă, Colegiul a concluzionat posibilitatea admiterii în tot a cerințelor formulate de către reprezentantul părților vătămate Sandic Mihail, dispunând încasarea de la inculpatul Eduard Alexeev în beneficiul lui a prejudiciului material în sumă de 1 366 695,15 lei.

8. Decizia instanței de apel este atacată cu recurs ordinar de către:

8.1. Avocatul Agatii Nadejda în numele inculpatului, invocând incidența pct. 6), 12) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2022, cu dispunerea rejudecării cauzei.

În motivarea recursului ordinar declarat a invocat următoarele:

- instanța nu se sesizează din oficiu, or procesul de judecare a persoanei demarează doar în măsura în care instanța a fost sesizată în conformitate cu prevederile legale. Acest deziderat este consimțit în art. 325 Cod procedură penală, potrivit căruia, judecarea cauzei se limitează la persoanele puse sub învinuire și la învinuirea formulată în rechizitoriu;

- analizând ordonanțele de punere sub învinuire a lui Alexeev Eduard din 10.11.2010 și cea din 15.08.2012, adusă la cunoștință la 01.12.2012, sunt ineficient motivate sub aspectul informării cu privire la învinuirea înaintată;

- fapta imputată lui Alexeev Eduard este insuficient descrisă, este imprecisă și nu este circumstanțială ca mod de operare, prin loc și timp;

- acțiunile care ar fi trebuit să stea la baza învinuirii nu sunt determinate cu suficientă precizie printr-o modalitate clară și concretă de săvârșire a faptei infracționale și o fixare riguroasă a coordonatelor spațio-temporale;

- ordonanța de punere sub învinuire conține expresii vagi și neclare de genul "la data de 11.09.2008, ora nu a fost posibil de stabilit, Alexeev Eduard, aflându-se în Federația Rusă, locul concret nu a fost posibil de stabilit, acționând cu intenție unică, caracterizată prin mai multe acțiuni infracționale identice comise cu scopul de a dobândi ilicit bunurile altei persoane prin înșelăciune și abuz de încredere a dobândit ilicit de la GȚ "Alexandra Sandic" ...".

- cele 22 de epizoade care i se impută în actele de învinuire lui Alexeev Eduard, în toate cazurile nu este stabilit locul, timpul, modalitatea de săvârșire a acțiunilor presupus ilegale;

- s-a observat, în mod evident, că învinuirea nu cuprinde elementele obligatorii cum ar fi indicarea concretă și clară a datei, locului unde au avut loc laptele presupuse săvârșite de către Alexeev Eduard, atât pe teritoriul Republicii Moldova, cât și pe teritoriul Federației Ruse, despre care se indică în învinuire, dacă Alexeev Eduard a primit careva mijloace bănești de la înstrăinarea bunurilor, un element important pentru calificarea unei infracțiuni ce ține de sustragerea bunurilor altei persoane prin abuz de încredere;

- în ordonanță de punere sub învinuire, în nici un epizod din cele 22 imputate lui Alexeev Eduard, nu este indicat locul săvârșirii infracțiunii, metoda dobândirii ilicite a bunurilor și care au fost mijloacele. Or, aceste repere de timp, de loc, de valoare, fără indicarea circumstanțelor concrete, par risipite în raport cu probele administrate în cauză;

- prin derogare de la prevederile art. 281 alin. (2), 296 alin. (2) Cod de procedură penală, atât ordonanța de punere sub învinuire, cât și rechizitoriul nu conțin informații clare despre fapta presupus ilegală incriminată lui Alexeev Eduard;

- instanța de judecată este valabil sesizată și, respectiv, este în drept să judece cauza cu condiția că ordonanța de punere sub învinuire și rechizitoriul sunt întocmite în conformitate cu prevederile legii;

- acțiunile care ar fi trebuit să stea la baza învinuirii nu sunt determinate cu suficientă precizie printr-o modalitate clară și concretă de săvârșire a faptei infracționale și o fixare riguroasă a coordonatelor spațio-temporale;

- în ordonanța de pornire a urmăririi penale din 05.03.2010 a fost indicat expres că se dispune pornirea urmăririi penale în privința lui Alexeev Eduard la bănuirea acestuia de săvârșirea infracțiunii prevăzute de alin. (5) art. 190 Cod penal, și, făcând trimitere la prevederile art. 63 Cod de procedură penală, eronat a considerat că norma procesuală enunțată nu prevede că prin ordonanța de pornire a urmăririi penale persoana poate fi recunoscută ca bănuît. Drept consecință, greșit instanța de apel a concluzionat că nu a fost depășit termenul menținerii lui Alexeev Eduard în calitate de bănuît și a fost încălcată procedura punerii sub învinuire a acestuia;

- circumstanțele cauzei penale vizate impuneau cercetarea multilaterală și obiectivă a tuturor aspectelor acesteia, inclusiv și respectarea tuturor prevederilor legislației procesual-penale, ceea ce la caz de către instanța de apel nu s-a realizat;

- calitatea de bănuît în privința lui Alexeev Eduard se impunea a fi calculată din momentul pornirii urmăririi penale, și anume din 05.03.2010, respectiv, a expirat la 05.06.2010, dată la care procurorul la propunerea organului de urmărire penală sau din oficiu, urma, în mod obligatoriu și necondiționat, să-l scoată pe Alexeev Eduard de sub urmărirea penală. Astfel, punerea sub învinuire a lui Alexeev Eduard, la data 10.11.2010, s-a realizat în afara termenului de 3 luni reglementat de art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod procedură penală, în consecință acestuia fiindu-i încălcat dreptul la un proces echitabil, deoarece calitatea sa de bănuît în cazul dat se impunea a fi calculată din data pornirii urmăririi penale, adică din 05.03.2010;

- instanța de apel eronat a dispus încasarea de la Alexeev Eduard în beneficiul părții vătămate Sandic Mihail a prejudiciului material în sumă de 1 366 695, 15 lei, or potrivit materialelor cauzei penale, prin ordonanțele organului de urmărire penală din 12.07.2010 au fost recunoscute în calitate de părți vătămate și civile GȚ „Sandic Mihail” și GȚ „Alexandra Sandic”;

- în cadrul judecării cauzei, Sandic Mihail nu a fost recunoscut în calitate de parte vătămată, dar a fost recunoscut în calitate de reprezentant al părții vătămate;

- instanța de apel ilegal a dispus încasarea prejudiciului în folosul unei persoane care nu are statut de parte vătămată în procesul în cauză;

- procura eliberată de către Sandic Gheorghe lui Sandic Mihail, a expirat la data de 01.07.2012, iar în procură au fost stipulate doar împuterniciri referitor la gestionarea întreprinderii, dar nu și participarea în cadrul urmăririi penale și în instanțele de judecată. Astfel, cauza penală a fost expediată pentru examinare în fond instanței de judecată fără a fi recunoscută legal parte vătămată în cauza dată;

- în decizia de condamnare instanța de apel se contrazice, indicând că, „...la 18.10.2008, GȚ „Sandic Gheorghe Mihail” în calitate de expeditor, a expediat către destinatorul SRL „Asparuh” Ucraina, 1 620 de cutii de mere proaspete (f.d.37-46 vol. II), iar la 12.11.2018, GȚ „Sandic Gheorghe Mihail” în calitate de expeditor, a expediat către destinatorul SRL „Ancomtorg” Belarus, 1 050 cutii de mere proaspete (f.d. 65-76 vol. II), însă, atât în rechizitoriu cât și în ordonanța de învinuire, este indicat că exportul a avut loc doar către Federația Rusă;

- instanța a respins cererea apărării privind admiterea în proces a specialistul din cadrul Centrului Național de Expertize Judiciare, căruia apărarea i-a asigurat prezența în incinta Curții de Apel Bălți.

8.2. Avocații Conoval Nicanor și Luchian Ion în numele inculpatului, invocând incidența pct. 6), 8) și 12) a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2022, cu remiterea cauzei la rejudecare în alt complet de judecată.

În motivarea recursului ordinar declarat a invocat următoarele:

- instanța de apel la rejudecarea cauzei în decizia adoptată nu a ținut cont de indicațiile exprese ale instanței de recurs în prezenta cauză;

- instanța de apel în partea descriptivă a deciziei nu și-a argumentat și nu a combătut soluția primei instanțe referitor la faptul că rechizitoriul nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege, la forma și conținut, cu încălcarea prevederilor legale ceea ce ține de sesizarea instanței, încălcare care potrivit art. 251 alin. (3) Cod de procedură penală, atrage nulitatea absolută a actului procedural, fapt care condiționează încetarea procesului penal potrivit art. 275 pct. 9); 285 alin. (1); 332 alin. (1); 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, din motivul existenței circumstanțelor care exclud tragerea la răspunderea penală a inculpatului;

- instanța de apel contrar indicațiilor Curții Supreme de Justiție, și-a întemeiat concluziile pe declarațiile martorilor date în prima instanță fără a verificat declarațiile acestora în instanța de apel, și anume, la demersul apărării de a fi audiați martorii Constantin Mahu, Gheorghe Scurtu, Valeriu Ceban, Sergiu Ceban, Cravțova Maria, Evghenia Nacu, Silvestru Vasile instanța de apel le-a respins fără temei, lipsindu-l pe Eduard Alexeev de o apărare efectivă;

- în cadrul cercetării judecătorești, la rejudecare în instanța de apel a fost audiat doar un martor, fiind respinse neîntemeiat demersurile apărării de audiere a tuturor martorilor vizați în lista probelor acuzării, fără a ține cont că în prima instanță cauza penală a fost încetată, or la examinarea cauzei în prima instanță acuzatorul de stat nu a demonstrat vinovăția inculpatului;

- instanța de apel audiind martorul Rotaru Valentina nu a consemnat declarațiile acesteia în procesul-verbal al ședinței de judecată și care nu se regăsește la materialele cauzei;

- instanța de apel nu a ținut cont că Alexeev Eduard conform rechizitoriului a fost pus sub învinuire în temeiul art. 30,190 alin. (5) Cod penal (redacția anului 2003) fiindu-i incriminat - escrocherie prelungită, iar la data de 17.08.2018, a fost abrogată dispoziția normei art. 190 Cod penal și a intrat în vigoare o altă normă cu alt conținut al articolului menționat;

- în cadrul cercetării judecătorești în instanța de apel nu a ținut cont că învinuirea lui Alexeev Eduard s-a efectuat în baza unei norme semnele calificative ale căreia au fost abrogate și nu se regăsesc în actuala redacție a art. 190 Cod penal. Reieșind din faptul că judecarea cauzei se efectuează doar în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu, acuzatorul de stat era obligat conform art. 283 alin. (1) Cod de procedură penală, să completeze sau să modifice învinuirea, concretizând semnele calificative ale infracțiunii conform redacției noi ale art. 190 Cod penal;

- instanța de judecată este lipsită de a califica acțiunile lui Alexeev Eduard conform redacției noi ale art. 190 Cod penal, deoarece contravine prevederilor art. 325 alin. (2) Cod de procedură penală, lezându-se dreptul de a cunoaște învinuirea adusă și dreptul la apărare a inculpatului;

- instanța de judecată urmează să țină cont și de faptul că la etapa de urmărire penală au fost admise grave abateri procesuale care au încălcat dreptul la apărare a inculpatului, or în speța, calitatea de bănuț lui Alexeev Eduard i-a fost atribuită la data de 11.08.2010, prin ordonanța de recunoaște în calitate de bănuț, fără a ține cont că acest statut lui Alexeev Eduard, i-a fost deja atribuit prin ordonanța de începere a urmăririi penale la data de 05.03.2010, sau termenii procedurali decurg din momentul apariției bănuții rezonabile invocate în ordonanța de pornire a urmăririi penale;

- calitatea de învinuit lui Alexeev Eduard i-a fost atribuită prin ordonanța procurorului la data de 10.11.2010, cu depășirea termenului legal stabilit de norma imperativă a art. 63 alin. (5) Cod de procedură penală, calitatea de bănuț a lui Alexeev Eduard, de drept a expirat la data 05.06.2010 și nicidecum la data de 10.11.2010;

- conținutul învinuirii formulate în rechizitoriu de către procuror denotă caracterul formal al acesteia, învinuirea lui Alexeev Eduard este una abstractă necorectă, imprecisă ceea ce înseamnă că organul de urmărire penală și acuzatorul de stat au încălcat mai multe norme ale codului de procedură penală, drepturi și chiar principii generale care au menirea să asigure dreptul la un proces echitabil în sensul art. 6 pct. 1) din Convenția Europeană pentru Apărarea Dreptului Omului și a Libertății fundamentale;

- în toate cele 22 de episoade acuzatorul de stat nu a indicat nici locul săvârșirii infracțiunii și locul survenirii consecințelor prejudiciabile, nu a ținut cont că conform contractelor încheiate între partea vătămată și cumpărător, producția a fost livrată importatorilor concreți din F. Rusă, Belarusia și Ucraina, unde erau indicate adresa lor juridică, prețul și modul de achitare, deși în rechizitoriu este menționat că exportul merelor a avut loc doar în F. Rusă;

- acuzarea în rechizitoriu menționează faptul că cele 22 de episoade incriminate lui Alexeev Eduard au fost consumate în F. Rusă, dar nefiind probat acest fapt. Comisia rogatorie organelor competente în F. Rusă nu a fost expediată și aceste circumstanțe nu au fost cercetate în instanța de apel, iar demersurile repetate a apărării au fost respinse neîntemeiat;

- organul de urmărire penală nu a audiat în calitate martori importatorii de mere, nu a dat o apreciere juridică contractelor semnate, cât și a altor contractate anexate la cauza penală în copii, cât și rolului inculpatului Alexeev Eduard la perfectarea acestora;

- conform materialelor cauzei penale la f.d.17 vol. I, GȚ "Sandic Mihail" în documentul ce tine exportul de mere este menționat că a fost livrată producție în sumă de 271 785 lei sau 35 675 dolari SUA, la rubrica achitat este invocat că a fost achitată suma de 29 300 dolari SUA, iar la f.d. 161 vol. I, în contractul încheiat între părți este stipulat că achitarea se va efectua prin transferul mijloacelor financiare

până la 150 zile de la data trecerii controlului vamal, acuizarea la etapa de urmărire penală, cât și în instanța de judecată nu a verificat acest fapt, nefiind audiate nici părțile contractante;

- conform raportului financiar pe anul 2008 a GȚ „Alexandra Sandic” anexat la cauza penală, se constată faptul că partea vătămată nu are careva datorii externe, ceea ce demonstrează lipsa prejudiciului cauzat prin infracțiune;

- partea vătămată indică că nu a primit nici un ban din exportul de mere, însă în extrasul bancar de la Banca de Economii din 17.07.2017, prezentat instanței de către apărare sunt indicate sumele de 10000 dolari, 4000 dolari, 321000 lei, parvenite din contul exportului de mere pe contul gospodăriilor țărănești, nefiind verificate de către procurori alte bănci;

- în cadrul cercetării judecătorești la rejudecare în instanța de apel, de către apărarea au fost prezentate documente contabile care confirmă că pe contul GT “Alexandra Sandic” au parvenit mijloace financiare în rezultatul exporturilor de mere în perioada septembrie-noiembrie 2008, care coincide cu perioada învinuirii aduse inculpatului, iar prin acest fapt se pune la îndoială învinuirea adusă, în conformitate cu art. 8 alin. (3) Cod de procedură penală;

- instanța de apel neîntemeiat a respins demersul apărării privind efectuarea expertizelor contabile la GȚ “Gheorghe Sandic”, GȚ “Alexandra Sandic” fără a ține cont că la materialele cauzei penale lipsește dovada provenienței mărfii, prejudiciului cauzat părților vătămate cât și dovezi privind nerepatrierea mijloacelor financiare;

- la materialele cauzei lipsesc datele unde se afla Alexeev Eduard în perioada de timp septembrie-noiembrie 2008, fapt care are importanță majoră pentru cauza penală, procurorul nu a demonstrat că Alexeev Eduard în perioada incriminată a traversat frontiera vamală a RM și comisie rogatorie autorităților F. Ruse nu a fost expediată, iar instanța de apel în decizie se bazează exclusiv pe presupunere menționând că Alexeev Eduard, a traversat frontiera vamală a R. Moldova prin segmentul transnistrean și careva probe la materialele cauzei penale lipsesc;

- în cadrul efectuării urmăririi penale de către organul de urmărire penală al IP Șoldănești, la cauza penală dată, au fost anexate doar copiile mai multor declarații vamale primare și documentele de însoțire, iar autenticitatea cărora provoacă dubii, documentele nefiind autentificate, neindicându-se unde sunt originalele acestor declarații;

- în declarațiile vamale anexate la cauza penală este invocat că originea mărfii este din r-ul Hâncești, iar în rechizitoriu este invocat că marfa provine din r-ul Șoldănești;

- demersurile apărării de a numi expertiză contabilă și de a înlătura neajunsurile urmăririi penale au fost respinse neîntemeiat, încălcându-se astfel drepturile inculpatului la apărare;

- prin decizia Curții Supreme de Justiție din 11.04.2017, instanța de recurs a indicat că nu pot fi puse la baza deciziei de condamnare a inculpatului, materialele ce nu au fost cercetate în ședința de judecată, și anume: contractele bilaterale nr. 840/0808/021 din 26.08.2008 (f.d.160-164; 175-179; 190-193; 201-205; 217-221; 223-

237, vol. I), nr. 143 din 09.10.2008 (f.d. 280-284, vol. I); nr. 840/0908/005 din 25.09.2008 (f.d. 302-306, vol. I), nr. 1/10 din 01.10.2008 (f.d. 41-44, vol. II), nr. 1/13 din 20.11.2008 (f.d. 73-75, vol. II), cu documentele de proveniență a mărfii anexate la ele și datele referitor la mijloacele de transport cu care ea a fost exportată; cele 12 declarații vamale, ridicate în baza procesului-verbal de ridicare din 17.05.2012 de la BV Chișinău (f.d. 156-171, f.d. 172-186, f.d. 187-195, f.d. 196-212, f.d.213-229, f.d. 230-253, f.d. 254-269, f.d.270-278, f.d. 279-291, f.d. 292-300, f.d. 301-312, vol.I), or după cum s-a menționat, instanța de apel nu este în drept să-și întemeieze concluziile sale pe probele cercetate de instanța de fond dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de ape si nu au fost reflectate în procesul-verbal al ședinței de judecată, astfel încât s-a ajuns în situația în care probele puse la baza unei sentințe de încetare a procesului penal nu pot fi puse și la baza deciziei de condamnare, erori ce au fost repetate.

9. În temeiul art. 431 alin. (1), pct. 1¹ Cod de procedură penală, avocatul Gherasim Angela, apărătorul părții vătămate GȚ "Gheorghe Sandic", GȚ "Alexandra Sandic" reprezentate de către Sandic Mihail, a prezentat referință pe marginea recursului declarat, pledând pentru netemeinicia recursului ca inadmisibil.

10. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi admise din următoarele considerente.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să admită recursul și să dispună rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

Conform art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, fiind în drept să judece și în baza temeiurilor neinvocate, fără a agrava situația condamnaților. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, care a dus la adoptarea unei hotărâri neîntemeiate, totodată verificând dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Colegiul penal lărgit ține să menționeze că potrivit art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului.

Apelul este o cale de atac sub aspect de fapt și de drept, întrucât odată exercitat produce un efect devolutiv complet în sensul că provoacă un control integral atât în fapt, cât și în drept în privința persoanelor care l-au declarat.

Potrivit practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și conform art. 414 Cod de procedură penală, *chestiunile de fapt* asupra cărora s-a

pronunțat ori trebuia să se pronunțe prima instanță și care, prin apel, se transmit instanței de apel sunt următoarele: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și, dacă da, în ce împrejurări a fost comisă, în ce constă participația, contribuția materială a fiecărui participant, dacă există circumstanțe atenuante și agravante, dacă probele corect au fost apreciate, dacă toate în ansamblu au fost apreciate de prima instanță prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală. În ce privește *chestiunile de drept* pe care le poate soluționa instanța de apel, acestea sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual sau penal, au fost corect aplicate.

În cazul în care se constată încălcări ale prevederilor legale referitoare la chestiunile menționate, hotărârea instanței de apel urmează a fi desființată, cu trimiterea cauzei la rejudecare, dacă eroarea constatată nu poate fi corectată de instanță de recurs.

Din sumarul recursurilor ordinare declarate, Colegiul penal lărgit constată că avocații Agatii Nadejda, Conoval Nicanor și Luchian Ion în numele inculpatului, au indicat în calitate de temeiuri de drept pentru casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2022, prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) și 12) Cod de procedură penală, potrivit cărora:

6) *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței;*

8) *nu au fost întrunite elementele infracțiunii;*

12) *faptei săvârșite i s-a dat o încadrare juridică greșită.*

Verificând criticile expuse de recurenți, în raport cu lucrările cauzei, Colegiul penal lărgit constată că acestea sunt întemeiate, deoarece instanța de al doilea grad de jurisdicție judecând cauza în ordine de apel nu a examinat cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv, adoptând o soluție care conține concluzii contradictorii în raport cu circumstanțele de fapt stabilite la caz. În cele din urmă, de către instanța de apel au fost formulate concluzii neargumentate, ieșind în evidență nerespectarea întocmai a cerinței de motivare a hotărârii judecătorești, care face parte din setul garanțiilor subsecvente procesului echitabil, fapt prin care s-a admis eroarea de drept prescrisă de pct. 6) din art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală.

Efectuând o analiză textuală a părții motivante a deciziei instanței de apel se deduce, că aceasta nu cuprinde relevarea considerentelor ce ar fi clare și întemeiate legal asupra concluziilor formate în rezultatul verificării sentinței contestate de apelanți, în raport cu motivele invocate de părți și circumstanțele reale ale acestei cauze.

Deci, în speță, este necesar ca în mod judicios, cu o argumentare temeinică și suficientă, să fie rezolvate problemele de drept apărute în cadrul judecării, cu excluderea contradicțiilor și incertitudinilor existente, având în vedere, că lipsa

unei motivări corespunzătoare dintr-o hotărâre judecătorească afectează grav echitatea acestei proceduri.

Colegiul penal lărgit evidențiază într-un prim aspect faptul, că principala problemă adusă în discuție pe orice cauză penală se referă la vinovăția sau nevinovăția persoanei deferite judecării, în raport cu faptele infracționale imputate acesteia prin rechizitoriu. Prin urmare, atunci când unei persoane i se impută săvârșirea unei fapte penale și i se aduce o acuzație în acest sens, aceasta trebuie să fie bazată pe probe pertinente, veridice și concludente, care ar dovedi, dincolo de orice îndoială rezonabilă, că fapta există, constituie infracțiune și a fost comisă anume de inculpat.

Iar pentru a conchide asupra celor expuse, probatoriul administrat în cauză urmează a fi apreciat pe analiza coroborată a tuturor probelor sub toate aspectele, complet și obiectiv.

Totodată, Colegiul penal lărgit atestă, că instanța de apel rejudecând cauza, contrar prevederilor art. 436 alin. (2) Cod de procedură penală, potrivit cărora pentru instanța de rejudecare, indicațiile instanței de recurs sunt obligatorii în măsura în care situația de fapt rămâne cea care a existat la soluționarea recursului, a menținut soluția anterioară a instanței de apel fără a ține cont că după remiterea cauzei spre rejudecare de către instanța de recurs, instanța de apel avea obligația de a repara erorile de drept comise de prima instanță și de a judeca cauza ținând cont de prevederile art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală și de a se pronunța asupra motivelor invocate în apelurile puse pe rol.

Colegiul lărgit menționează că, deși cauza a fost trimisă la rejudecare cu indicații concrete privind modalitatea de soluționare a cauzei, instanța de apel, contrar acestor indicații, a pronunțat din nou o decizie neîntemeiată, deoarece a omis să înfăptuiască verificarea cauzei sub toate aspectele indicate de către instanța de recurs.

Astfel, în decizia instanței de recurs de remitere a cauzei la rejudecare au fost date indicații clare (*rezumate în pct. 7.1 a prezentei decizii*), în privința cărora instanța de apel la o nouă rejudecare urma să se expună și să țină cont, însă contrar acestor indicații, aspectele evidențiate au fost lăsate fără soluționare.

Colegiul penal lărgit menționează că instanței de apel, fiindu-i indicate expres erorile comise, i s-a pus în sarcină să reacționeze în modul prevăzut de lege asupra erorilor de drept comise de prima instanță și să desființeze hotărârea contestată, cu rejudecarea cauzei potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

Conform indicațiilor instanței de recurs, instanța de apel urma să rejudece cauza în raport cu circumstanțele concrete de fapt și de drept invocate în rechizitoriu, potrivit învinuirilor aduse de către organul de urmărire penală, inculpatului Alexeev Eduard în temeiul art. 30, 190 alin. (5) Cod penal, contrar celor enunțate, instanța de apel, rejudecând cauza fără o motivare suficientă și o abordare a probelor prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, a pronunțat neargumentat concluzia de vinovăție și respectiv condamnare a inculpatului Alexeev Eduard în baza art. 30, 190 alin. (5) Cod penal.

În acest context, Colegiul penal lărgit reține că, potrivit prevederilor art. 414 alin. (2) Cod de procedură penală, fiind investită cu judecarea apelului, instanța de apel verifică declarațiile și probele materiale examinate de prima instanță prin citirea lor în ședința de judecată, cu consemnarea în procesul-verbal.

Iar potrivit art. 415 alin. (2¹) Cod de procedură penală, martorii acuzării se audiază din nou în cazul în care declarațiile lor constituie o mărturie acuzatorie, susceptibilă să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului.

În continuare, analizând textul deciziei contestate, recapitulând mersul judecării prezentei cauze penale în instanța de apel, Colegiul penal lărgit atestă că, instanța de apel, deși în descriptivul deciziei face referință la declarațiile martorului Rotaru Valentina, făcute în ședința instanței de apel (f.d. 58-60, vol. VII), declarațiile acesteia nu au fost consemnate în procesul-verbal al ședinței de judecată, or careva date sau însemnări despre audierea martorului dat, nu au fost efectuate în procesele verbale ale ședințelor de judecată.

Totodată, instanța de apel contrar indicațiilor Curții Supreme de Justiție, și-a întemeiat concluzia de condamnare a inculpatului Alexeev Eduard, pe declarațiile unor martori, făcute în prima instanță, fără a purcede la verificarea declarațiilor lor în instanța de apel, deși apărarea a făcut demers în sensul dat și a solicitat audierea martorilor Mahu Constantin, Scurtu Gheorghe, Ceban Valeriu, Ceban Sergiu, Cravțova Maria, Evghenia Nacu, Silvestru Vasile, demers respins neîntemeiat de instanța de apel, or la caz declarațiile lor au constituit o mărturie acuzatorie, pe care instanța și-a întemeiat soluția de condamnare.

Implicit, Colegiul notează că în cadrul cercetării judecătorești în instanța de apel, a fost audiat doar martorul Rotaru Valentina, fiind respinse neîntemeiat, demersurile apărării de audiere a altor martori vizați în lista probelor acuzării, lipsind în acest sens o motivare argumentată și fără a ține cont că în prima instanță cauza penală a fost încetată în baza art. 391 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, "...din motiv că există alte circumstanțe care exclud tragerea la răspunderea penală a lui E. Alexeev și anume: încălcarea prevederilor legale referitor la sesizarea instanței, or la expedierea cauzei în judecată și respectiv sesizarea instanței, inculpatul E. Alexeev nu a fost informat cu privire la fapta incriminată de către procuror...", și că la examinarea cauzei în prima instanță nu a fost soluționate la propriu chestiunile de fapt și de drept conform prevederilor art. 385 Cod de procedură penală.

Astfel, Curtea de Apel, contrar practicii cu privire la judecarea cauzelor penale în ordine de apel și prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, în urma unei sentințe de încetare a procesului penal în privința inculpatului Alexeev Eduard, pronunțată de prima instanță, nu a purces la o nouă audiere a martorilor acuzării, declarațiile cărora sunt probe în acuzare, în măsura în care să întemeieze într-un mod legal condamnarea inculpatului, fiind admisă în acest o eroare de drept.

În particular, în atare situații administrarea mijloacelor de probă se desfășoară după regulile generale prevăzute pentru prima instanță, fiind aplicat principiul nemijlocirii, ce permite instanței să perceapă direct faptele și

împrejurările relatate de părți sau martori, precum și reacțiile acestora la întrebările adresate pentru formularea opiniei vizavi de vinovăția persoanei trimise în judecată.

În jurisprudența sa constantă, Curtea Europeană a Drepturilor Omului reamintește că echitatea unei proceduri se apreciază în raport cu ansamblul acesteia. Curtea Europeană a reiterat că efectul articolului 6 § 1 este, inter alia, de a plasa „tribunalul” sub o obligație de a proceda la o examinare corespunzătoare a pledoariilor, argumentelor și probelor, fără a prejudicia propria apreciere a acestora.

La acest segment, Colegiul penal lărgit amintește că, respectarea criteriilor expuse în art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, permite instanțelor de judecată să tragă concluzii privind existența sau inexistența faptelor și implicit constatarea vinovăției sau a nevinovăției făptuitorului. Aprecierea probelor contrar criteriilor enunțate de lege ar putea crea o aparență falsă asupra unor fapte care trebuie dovedite și, totodată, ar putea conduce instanța la concluzii eronate asupra realității.

Prin urmare, instanța de apel nu a judecat fondul cauzei în conformitate cu rigorile prevăzute de lege și a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazicând dispozitivul hotărârii, acesta fiind expus neclar.

În același context, Colegiul penal lărgit, statuează că potrivit jurisprudenței constante a CtEDO, expuse în cazurile aplicării art. 6 al Convenției, s-a conchis că o hotărâre motivată demonstrează că părțile au fost auzite în cadrul procesului penal (Suominen c. Finlandei (2003) §37, Kuznetsov și alții c. Rusiei (2007) §85). De asemenea, în hotărârea CtEDO în cauza Helle împotriva Finlandei, 19 decembrie 1997, pct. 60, se reține că noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă care nu și-a motivat decizia, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară fie prin alt mod, să fi examinat totuși în mod real chestiunile esențiale supuse atenției sale.

11. Astfel, instanța de apel, la noua rejudecare a cauzei, urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, ce prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, având obligația să înlăture erorile menționate, respectând prevederile art. 101 Cod de procedură penală, dând apreciere probelor din punct de vedere al pertinenței, concludenței, utilității și veridicității, iar tuturor probelor în ansamblu, din punct de vedere al coroborării lor, motivându-și hotărârea sa prin prisma admisibilității sau inadmisibilității tuturor probelor administrate, fără a se limita la reproducerea simplă a acestora, prin efectuarea unei analize ample a materialului probator sub aspectul dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă normele de drept procesual penal au fost corect aplicate – urmează să se pronunțe asupra aspectelor invocate prin adoptarea unei soluții motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, coroborând învinuirea formulată cu materialul probatoriu administrat pe cauza penală dată.

În conformitate cu articolele 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE:

Admite recursurile ordinare declarate de către avocatul Agatii Nadejda și de către avocații Conoval Nicanor și Luchian Ion în numele inculpatului, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 16 septembrie 2022, în cauza penală în privința lui *Alexeev Eduard XXXXX* și dispune rejudecarea cauzei, de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Alexeev Eduard XXXXXX, se eliberează imediat din penitenciar dacă nu execută arest preventiv sau pedeapsa cu închisoare, în baza altor hotărâri judecătorești.

Decizia nu este susceptibilă de a fi atacată.

Decizia motivată este pronunțată la **10 februarie 2023**.

Președinte

Toma Nadejda

Judecători

Boico Victor

Cobzac Elena

Țurcan Anatolie

Plămădeală Ghenadie